

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

ВАРНЕНСКА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ “Г. С. РАКОВСКИ”

МЕХАНИЗЪМ

ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И КООРДИНИРАНЕ

**НА РАБОТАТА ПРИ СЛУЧАИ НА ДЕЦА, ЖЕРТВИ ИЛИ В РИСК
ОТ НАСИЛИЕ, И ПРИ КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ.**

СЪДЪРЖАНИЕ :

- I. НЕОБХОДИМОСТ И ОБХВАТ НА МЕХАНИЗМА.**
- II. НОРМАТИВНА УРЕДБА.**
- III. ПРЕЗУМПЦИЯТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ДЕТЕТО/УЧЕНИКА И
ПРИОРИТЕТИ НА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКАТА РАБОТА.**
- IV. СУБООРДИНАЦИОННИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА ПРИ СЛУЧАИ НА ДЕЦА, ЖЕРТВИ ИЛИ В РИСК
ОТ НАСИЛИЕ И ПРИ КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ.**
- V. КООРДИНАЦИОННИ ПРАВИЛА И РАМКА ЗА МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ДИСЦИПЛИНА.**
- VI. ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕВАЕМОСТ.**
- VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.**

I. НЕОБХОДИМОСТ И ОБХВАТ НА МЕХАНИЗМА.

На основание Споразумението за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция, както и в съответствие с българското и Европейското законодателство е наложително разработването на готови шаблони за отреагиране, обединени в работеща система по направленията – превеция, изготвяне на бърза и качествена оценка на риска, реална интервенция при криза, управление и контрол над ситуацията и правилното отработване на посттравматичните остатъчни за ситуацията феномени. Не на последно място стои и въпросът за правилното и коректно описание на случаите и ползването им за подобряване цялостната ефективност на процеса.

1. Многофакторното интерпретиране на ситуация на дете/ученик в евентуален или реален риск, изисква съобразяването и правилната оценка на влиянията върху физиката, психиката и личността на детето/ученика. Така например работата при данни за евентуален риск изисква съобразяване и координирането на повече от една институции, а оттам и на значителен брой специалисти, такива са например взаимовръзките и взаимоотношенията между училищните власти, законно представляващите детето /в определени случаи/, представители на МВР, детска педагогическа стая, социален работник или друг вид социален партньор, представител/и на МЗ и много др.

2. Конкретни функционални ангажименти, произтичащи от статута и правомощията за участие в екипа и в съответствие с договорените от 15.03.2010 г. в гр. София за споразумения за сътрудничество между държавните представители на съответните заинтересовани министерства.

Министерство на вътрешните работи:

- Осигурява служители от РУ на МВР по настоящ адрес на детето, които да участват в мултидисциплинарните екипи на местно ниво като издава за това писмена Заповед по реда, предвиден за това, в която да са вменени задължения за действие и съдействие по настоящия **координационен механизъм**. В писмената Заповед следва да са посочени заместници на определените служители, които да действат в отсъствие на титулярите.

- В срок от един месец от подписването на Споразумението за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция предоставя на Регионалните дирекции за социално подпомагане всички координати за връзка (телефон, включително мобилен, е-мейл, факс, адрес и др.) с определените служители на всяко РУ на МВР, а ако има промяна в личния състав на тези служители – изпраща при настъпване на промяната;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

- Възлага на служителите от РУ на МВР правомощия и задължения за извършване на действия и съдействия съобразно компетентността си на местно ниво като представители на МВР в мултидисциплинарните екипи;

- В случаите на полицейска закрила осигурява охрана и съпровождане на засегнатите деца по настоящия координационен механизъм до местата за настаняване, при настаняване от ДСП/ОЗД.

Министерство на здравеопазването:

- В случаите на насилие над дете, се осигурява *безплатен преглед* на пострадалото дете в «Съдебна медицина», с оглед изготвяне на съдебно-медицинско удостоверение. Такъв медицински преглед се извършва задължително, когато предложението за извършването му е направено от мултидисциплинарния екип.

Министерство на образованието и науката:

- В случаите, в които са възникнали **бедствия, пожари, терористични действия**, други извънредни обстоятелства и инциденти, при които има пострадали деца, директорите на училищата, детските градини и обслужващите звена по места да бъдат задължени, незабавно да подават първоначална информация в РУ на МВР, на кмета на населеното място и на съответните дирекции „Социално подпомагане“ и към Държавната агенция за закрила на детето.

Държавна агенция за закрила на детето /ДАЗД/:

– Организира и финансово обезпечава работата на групата за **кризисна интервенция**

- Актуализира периодично **Координационния механизъм**, съобразно нормативните промени, включително и тези, свързани с правомощията на органите за закрила по чл.6а, ал.3 от ЗЗдет. и неправителствения сектор, както и в зависимост от възникналата необходимост от придобиваната с времето практика по случаи на деца;

- Осигурява супервизии на служителите на ДСП/ОЗД, а при необходимост – и на останалите участници в мултидисциплинарните екипи;

Агенция за социално подпомагане /АСП/:

- Осигурява служители от **ДСП/ОЗД** по настоящ адрес на детето, които да участват в мултидисциплинарните екипи на местно ниво като издава за това писмена Заповед по реда, предвиден за това, в която да са вменени задължения за действие и съдействие по настоящия координационен механизъм. В писмената Заповед следва да са посочени заместници на определените служители, които да действат в отсъствие на титулярите;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

- Възлага на служителите от ДСП/ОЗД правомощия и задължения за извършване на действия и съдействия на местно ниво съобразно компетентността си като представители на АСП в мултидисциплинарните екипи;
- Осигурява методическа подкрепа на място на служителите на ОЗД/ДСП, включени в мултидисциплинарните екипи при извършване на действия по този Координационен механизъм;
- В срок от един месец от подписването на Споразумението за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция предоставя на Областните структури на МВР всички координати за връзка (телефон, включително мобилен, е-мейл, факс, адрес и др.) с определените служители на всяко ДСП/ОЗД, а ако има промяна в личния състав на тези служители – изпраща при настъпване на промяната, както и известните им координати на останалите органите за закрила на местно ниво и активно действащите доставчици на социални услуги;
- Изготвят се месечни графици на социалните работници на разположение, които се предоставят на Областните структури на МВР.

Кметовете на общините:

- Осигуряват служители от подчинената им местна администрация по настоящ адрес на детето, които да участват в мултидисциплинарните екипи на местно ниво като издава за това писмена Заповед по реда, предвиден за това, в която да са вменени задължения за действие и съдействие по настоящия координационен механизъм. В писмената Заповед следва да са посочени заместници на определените служители, които да действат в отсъствие на титулярите;
- Възлагат на служителите от местната администрация правомощия и задължения за извършване на действия и съдействия на местно ниво съобразно компетентността си като представители на местната власт в мултидисциплинарните екипи;
- Следят за изпълнението на поставени задачи по реда на чл.7, ал.5 от Закона за закрила на детето от мултидисциплинарните екипи на местните структури и оказват методическа подкрепа на служителите, определени да действат в мултидисциплинарните екипи от името на кметовете;
- Съобразно ежегодните доклади за работата на мултидисциплинарните екипи и извършения анализ във връзка с него, залагат и обезпечават в общинските програми за закрила на детето допълнителни дейности в подкрепа на Координационния механизъм;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

- В срок от един месец от подписването на Споразумението за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция предоставят на Регионалните дирекции за социално подпомагане всички координати за връзка (телефон, включително мобилен, е-мейл, факс, адрес и др.) с определените служители от местната администрация и техните заместници, а ако има промяна в личния състав на тези служители – изпраща при настъпване на промяната, както и известните им координати на останалите органите за закрила на местно ниво и доставчиците на социални услуги;

Доставчици на социални услуги за деца:

- Осигуряват съответните специалисти с цел оказване на психологическа и/или социална подкрепа на детето, жертва на насилие;

- Предоставят своевременно съответната услуга на детето /вкл. и резидентен тип, в случай на настаняване извън семейството като мярка за закрила/.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА.

Конвенция на ООН за правата на детето.

Стратегия на Съвета на Европа за правата на детето 2012 – 2015 година.

Харта за правата на човека.

Закон за народната просвета /ЗНП/

Правилник за прилагане на Закона за народната просвета /ППЗНП/

Закон за социалното подпомагане /ЗСП/

Правилник за прилагане на Закона за социалното подпомагане /ППЗСП/

Правилник за дейността на Детските педагогически стаи /ПДДПС/

Закон за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /ЗБППМН/

Наредба за здравословни и безопасни условия на обучение възпитание и труд

Закон за закрила на детето /ЗЗД/

Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето /ППЗЗД/

Закона за защита от домашно насилие /ЗЗДН/

План на Националната комисия за борба с трафика на хора /НКБТХ/

Национална програма за противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите му за 2012г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

Национална програма за противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите му за 2013г.

Харта за правата на детето

Етичен кодекс на работещите с деца

Национален механизъм за насочване и подпомагане на жертвите на трафик

Конвенцията на Съвета на Европа за действия срещу трафика на хора в България 2011 година

Типови длъжностни характеристики на работещите в системата на народната просвета /съгласно Единен класификатор на професиите в България/.

Стратегията за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.

Каткто и всички останали нормативни актове, касаещи живота, здравето, правата и интересите на децата.

Използвани понятия и работна терминология:

“Насилие” над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

“Физическо насилие” е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето.

“Психическо насилие” са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

“Сексуално насилие” е използването на дете за сексуално задоволяване.

“Пренебрегване” е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

“Дете в риск” е дете:

- чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

- което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;
- за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
- което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист;
- за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.”

Домашно насилие е всеки акт на физическо, сексуално, психическо, емоционално или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство.

За **психическо и емоционално насилие** върху дете се смята и всяко домашно насилие, извършено в негово присъствие.

Деца в криминогенен риск – лица до 18 годишна възраст, които поради свои индивидуални, личностни, поведенчески особености и характеристики на социалната им микросреда са извършили или са в потенциална ситуация да извършват насилие, асоциални прояви и престъпления, както и евентуално да развият криминална биография.

Деца във виктимогенен риск - лица до 18 годишна възраст, които поради свои индивидуални, личностни, поведенчески особености и характеристики на социалната им микросреда са станали жертви или са в потенциална ситуация да станат жертви на престъпления, трафик, експлоатация или други форми на насилие.

„**Рисков фактор**” е понятие , с което се обозначава обстоятелство или съвкупност от обстоятелства, които повишават вероятността конкретно дете да развие отрицателно отклонение в поведението си спрямо абстрактната вероятност такова отклонение да се прояви при произволно дете от общността.

Криминогенен риск – съществува, когато отклонението се изразява в обществено укорима проява.

Виктимогенен риск – съществува, когато рискът повишава вероятността детето да претърпи вреди от конкретно престъпление.

Деца в движение /“children on the move”/ - терминът „деца в движение“ трябва да бъде разбран като термин, включващ следните категории деца: деца мигранти (мигриращи вътре в страната или през границата; легално или нелегално; придружени или не); деца, търсещи убежище или деца - бежанци; трафикирани деца /трафик за сексуални цели, просия, джебчийство или други форми на експлоатация/;

деца – временно настанени в кризисни центрове, шелтъри или други институции; деца, премествани в страната или деца, извън защитена среда.

Непридружени деца в движение /unaccompanied "children on the move"/ – като термин термин съдържа три основни категории деца: 1. деца, които мигрират в търсене на възможности, но без предварително одобрение влизат в съответната страна; 2. деца, които са експлоатирани в контекста на миграцията и частично чрез трафик; 3. деца, които бягат в чужбина от опасна ситуация и търсят убежище.

Деца – мигранти – този термин включва – „деца, които мигрират от едно място на друго, в рамките на страната или през границите на страната“.

III. ПРЕЗУМПЦИЯТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ДЕТЕТО/УЧЕНИКА И ПРИОРИТЕТИ НА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКАТА РАБОТА.

1. От презумпцията за опазване на живота и здравето на детето, като фундамент от върховните и безусловни права на децата, произтича и вменената отговорност на всеки работещ с деца.

Конвенцията на ООН за правата на детето дава цялостната рамка за закрила, предоставяне на услуги и участие на всички деца без дискриминация с оглед на тяхното преживяване и пълноценно развитие. Въпреки, че Конвенцията на ООН за правата на детето трябва да се чете изцяло, следните членове формират специфичната основа на закрилата на детето: 1 (дефиниция за дете); 2 (недискриминация); 3.1 (най-добрият интерес на детето), 3.2 (задължения за грижа и закрила), 3.3(стандрати за грижа), 6 (преживяване и развитие), 12 (участие), 13 (свобода на изразяването), 19 (закрила от насилие), 25 (периодичен преглед на настаняването), 32, 33, 34, 36, 37(а) (закрила от икономическа експлоатация, употреба на психо-активни вещества, сексуална злоупотреба и всички други форми на експлоатация; измъчване, жестоко, нехуманно или деградиращо отношение или наказание), 39 (физическа и психо-социална възстановяване и социална реинтеграция), които са подробно доразвити в естественото си продължение в устоите на българското законодателство - Закон за закрила на детето – чл. 3 (принципи), чл.7, чл. 11 (право на закрила срещу насилие), чл. 11 а (закрила на личността на детето), чл. 12 (право на изразяване), чл. 15 (участие в процедури).

2. Фундаментален статут в междуинституционалното партниране се отрежда на превенцията, недопускането и възможностите за минимизирането на случаи на деца, чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа; дете или деца, които са жертва на злоупотреба, на насилие, на експлоатация или на всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание, както в или извън семейството му; дете или деца, за които съществуват опасност/и от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално, социално развитие или друг вид развитие; дете или деца, които страдат от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от съответен специалист; дете или деца, за които съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

3. Като предпазно-защитен механизъм на работата при случаи на дете жертва на насилие или дете в риск, както и в случаите на спешна намеса, при условията на вече съществуваща криза Регионален инспекторат по образованието – гр. Варна, планира изготвянето и внедряване на примерни схеми за отреагиране.

Приложение № 1 Схема за оповестяване.

4. Всеки учител (служител), който има информация за дете, жертва на насилие или в риск от насилие, е длъжен незабавно да уведоми **Директора** на гимназията, както и да сигнализира на **телефон 112** (т.е. на спешна медицинска помощ и/или на полицията).

Постигната е широка професионална и обща социална информираност за възможностите и функционалните предимства на 24-часовата безплатна национална телефонна линия за деца в риск на **телефонен номер 11 61 11**, както и за горещата телефонна линия за деца 080019100.

5. Екипите в детските градини и училищата да се придържат към основните педагогически принципи в работата си и да обезпечават превантивно процеса с реален комплекс от превантивни действие, реализирани на училищно и извънучилищно ниво за недопускане на поведенчески прояви на агресия и насилие, а в случай на регистриран риск, насилие или тормоз да прилагат готови, предварително изготвени, съгласувани и утвърдени от директорите разписани процедури за диагностика, отработване и пренасочване на случая по компетентност.

6. Взаимосвързаността и взаимообвързаността на Механизма за сътрудничество и координиране на работа при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисни интервенции и Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, съгласно заповед на МОН № РД 09-611/18.05.2012г., както и с други стратегически училищни документи и дейности /УКБППМН, планове и стратегии за дейността, инструкции, процедури, вътрешни правила, споразумения, правилници, включително ПДУ и др./, трябва да бъде логически последователна, балансирана и продължаваща политиките по гарантиране върховите права на децата.

7. Изготвяне на многофакторен анализ, след задълбочено опознаване на фактите и обстоятелствата, водещи до сигнала, като база за индивидуален план за работа:

- **социално-икономическите фактори** - нисък жизнен стандарт, безработицата, бедността, социална изолация, лоши до мизерни битови условия, финансовата криза.

- **фактори от семейната среда** – криминогенността в семейството, конфликтността и насилието в семейната среда; липсата на позитивни модели на поведение, ниското образование и култура на родителите, проблемите в общуването между родители и деца; безотговорността и безнаказаността на родителите, слабият или липсващ родителски контрол и незаинтересоваността към проблемите на децата /родителска абдикация/, емоционална отчужденост в семейството и пренебрегването на децата, педагогическата занемареност и възпитателни грешки;

- **фактори от приятелска среда** – негативното влияние на тази среда при попадането на децата в младежки групи и ситуации наситени или изобилстващи от криминогенен риск; транзактиране /съзнателно и несъзнателно/ на насилнически модели на общуване в неформалните групи; прилагане на лоши правила, неправилно заучени поведенчески модели, оповаващи се на силовото решаване на конфликти и пораждащите ги ситуации; употребата и злоупотреба на алкохол и наркотици, наложено от груповите норми;

- **лично-психологически фактори** – неадекватното взаимодействие между индивида и обществото, акцентуации на характера, проблеми в комуникативността; социално-психични деформации, психологическа незрялост, ценностни и емоционални дефицити; липса на значими интереси; недостатъчно развит самоконтрол; липса на умения за преодоляване на конфликти; подражание на асоциални поведенчески модели; стремеж към самоутвърждаване чрез агресия и девиантно поведение; незачитане и непознаване на правните и морални норми и други;

- **социокултурни фактори** – деформацията на ценностите в обществото и негативните социални ценностни модели; социалните модели, толериращи агресия; наличието на насилие и порнография в медиите, интернет, компютърните игри и филмите; неразвитата система за интересни и полезни занимания на децата за осмисляне на свободното време и пренасочване на детската енергия към социално одобрени физически и интелектуални занимания;

- **социално-педагогически фактори** – занижен социален контрол; необхващане, отпадане и бягства от училище; проблеми свързани с реда и дисциплината в училище; подценяване на възпитателната работа; снижаване авторитета на учителите и принижаване ролята на училището като институция; неефективна система за гражданско образование; неадекватни психологически и педагогически похвати в училище; агресивни прояви и насилие сред учениците; недостиг на психолози в училище и недостатъчна психологична помощ извън училище; ограничени възможности за извънкласна и извънучилищна дейност и други;

- **правно-нормативни и съдебни фактори** – все още не достатъчно добре функциониращото законодателство, свързано с правата и закрилата на децата, въпреки периодичните промени в нормативните актове; потребността от уеднаквяване на съдебната система със съвременните европейски изисквания.

IV. СУБООРДИНАЦИОННИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА ПРИ СЛУЧАИ НА ДЕЦА, ЖЕРТВИ ИЛИ В РИСК ОТ НАСИЛИЕ И ПРИ КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ.

1. Регистриране сигнал за евентуален риск за дете/ученик от детска градина, училище, извънучилищно обслужващо звено или друг източник, регистриран в РИО – Варна и уведомяване на началника на РИО – Варна до 1 час.
2. Незабавно уведомяване на МОН за вида и характера на сигнала, както и за предприетите по спешност действия – до 1 час.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката
Регионален инспекторат по образованието – Варна

3. Информирание на принципала – Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, ДАЗД, или МВР и партньорските структури за вида и характера на сигнала с ясна и точна формулировка и заявка за взаимно сътрудничество – до 1 час.
4. Аналитичен доклад до началника на РИО – Варна за осигуряване на необходимата първична информираност, след набавяне на информация, касаеща конкретния случай. Подготовка на препоръки, изготвени на базата на законосъобразно и целесъобразно консолидирано мнение след обсъждане, включително и в рамките на работна група сформирана за случая /при нужда и по преценка на началника на РИО/. Осигуряване на качественa и навременна професионална помощ в два аспекта – консултативна, а при нужда и специализирана терапевтична помощ на нуждаещите се. Проверка на обстоятелствата по осигуряване на екзистенц-минимум, както и на защитена и сигурна среда за дете или група нуждаещи се деца.
5. Бърза и качествена оценка на риска и ориентиловъчна оценка за необходимия за всяка съответна ситуация ресурс – човешки и материален.
6. Вторичен доклад до началника на РИО – Варна за създадените координационни дейности, спешно предприетите мерки по сигнала и развитието му.
7. Супервизиране и проследяване на сигнала до окончателното му разрешаване.
8. Предаване на опита и разширяване обхвата на заинтересованите страни с оглед минимизиране на последиците от възможност за попадане на дете в състояние на риск от средата.

V. КООРДИНАЦИОННИ ПРАВИЛА И РАМКА ЗА МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ДИСЦИПЛИНА.

1. Регистриране на сигнала и уведомяване на началника на РИО – Варна до 1 астрономичен час.
2. Информирание на социален работник и началник на Отдел „Закрила на детето“ към съответната РДСП, както и ДАЗД, или МВР. Определяне на пряко ангажирано по дадения случай лице – отговорник от ОЗД за контакт и обмен на информация. Изготвяне на експертна оценка за необходимостта от съответни специалисти за включване в състава на екипа – основни и алтернативни участници.
3. Екипът на Отдел „Закрила на детето“, изпраща обобщен доклад до компетентните институции /ДАЗД, НС „Полиция“, Районна прокуратура, МОН, медицинско звено и/или съответни медицински специалист/и, съответна община или нейна структура, социална услуга или мярка нетърпящи отлагане, УКБППМН, МКБППМН, ОКБППМН, НПО, доставчици на външни в общността услуги и др./, придружен от копие на получения и регистриран сигнал. Оторизираният ръководител на екипа насрочва конкретна дата и час за организирането на работна среща, с фиксиран дневен ред.
4. Мултидисциплинарният екип за **кризисна интервенция** /екип за работа в условията на криза/ включва в състава си: полицейски служител, дежурен прокурор, съдия, дежурен лекар, специалисти социални работници посреднически и осигуряващи социалната услуга „кризисно настаняване“, дежурен представител /оторизирано лице/ от съответната местна администрация, психолози и педагогически

специалисти имащи необходимия ценз и опит, както и друг вид специалисти по преценка на екипа. За гарантирането в максимална степен правата и интересите на детето, решенията и препоръките на екипа следва да се постигат с абсолютно мнозинство. Екипът разработва индивидуален план за работата си за всеки отделен случай с фиксиране на точни срокове и индивидуални отговорности на всеки от членовете.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕВАЕМОСТ.

1. Липса на рецидиви и информация за ретардация и/или регрес в респондентите, ползватели на индивидуална или групова междуинституционална услуга.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси. Всяко дете има право на закрила срещу използване за просия, проституция, разпространяване на порнографски материали и получаване на неправомерни материални доходи, както и срещу сексуално насилие. Всяко дете има право на права, равни с тези на всички други деца.

Настоящият документ не претендира за изчерпателност и по своето съдържание той е „отворен“ и е в готовност да бъде актуализиран, променян и допълван с оглед посрещането на потребностите от регулаторни механизми на обществото и в частност, тези на децата.